

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ
STRATEGINIO PLANAVIMO IR STEBĖSENOS GRUPĖ**

**PAŽYMA
DĖL VALSTYBINĖS EISMO SAUGUMO PROGRAMOS
„VIZIJA – NULIS“ PATVIRTINIMO (TAP-19-4(4) (TAIS NR. 19-15761(2))**

2020-02-19 Nr. NV-466

Vilnius

1. Projekto rengėjas: Susisiekimo ministerija.

2. Projekto tikslas: patvirtinti Valstybinę eismo saugumo programą „Vizija – nulis“ (toliau – Programa), kuri būtų skirta žūčių ir sunkių sužeidimų Lietuvos keliuose skaičiui sumažinti.

3. Dabartinė situacija:

- Saugaus eismo automobilių keliais įstatyme nustatyta, kad Valstybinę eismo saugumo programą ir šios programos įgyvendinimo priemonių planą tvirtina Vyriausybė.
- Vyriausybės 2011 m. kovo 2 d. nutarimu Nr. 257 buvo patvirtinta Valstybinė saugaus eismo plėtos 2011 – 2017 metų programa, o 2011 m. spalio 5 d. nutarimu Nr. 1165 – Programos įgyvendinimo tarpinstitucinis veiklos planas.
- Europos Komisijos 2011 m. kovo 28 d. priimtoje 2011 m. baltojoje knygoje dėl transporto politikos nurodoma, kad didelis dėmesys turi būti skirtas kelių eismo saugai, nes, norint pagerinti bendrą transporto sistemos veiksmingumą ir patenkinti piliečių ir įmonių poreikius bei lūkesčius, labai svarbu užtikrinti, kad kelių eismo įvykiuose nukentėtų ir žūtų kuo mažiau kelių eismo dalyvių.
- Vyriausybės programos įgyvendinimo plano 5.4 krypties vienas iš rodiklių yra „Žuvusiųjų Lietuvos keliuose skaičius 1 mln. gyventojų per metus“ - 2020 m. šis rodiklis turi būti ne didesnis nei 50 (2019 m. planinė reikšmė – 54, o faktinė – 66, kai ES vidurkis – 50).

4. Projekto esmė:

- Patvirtinti Valstybinę eismo saugumo programą „Vizija – nulis“.
- Pasiūlyti savivaldybėms ir nevyriausybiniams organizacijoms dalyvauti įgyvendinant Programos priemones.
- Programos vizija – iki 2050 m. nulis žuvusiųjų Lietuvos keliuose. Programa siekiama, kad 2040 m. Lietuvos keliuose žūtų ne daugiau kaip 40 eismo dalyvių.
- Programos strateginis tikslas – iki 2030 m. žuvusiųjų skaičių Lietuvos keliuose sumažinti 50 proc. palyginti su 2018 m., t. y., kad žūtų ne daugiau kaip 85 eismo dalyviai arba 1 mln. gyventojų tektų ne daugiau kaip 25 žuvusiųjų Lietuvos keliuose.
- Programos strateginiam tikslui pasiekti numatomi šie tikslai:
 - ✓ mažinti Kelių eismo taisyklių pažeidimų skaičių;
 - ✓ pasiekti, kad kelių infrastruktūra atitiktų nustatytus reikalavimus;
 - ✓ sumažinti eisme dalyvaujančių techniškai netvarkingų transporto priemonių skaičių;
 - ✓ efektyviau gelbėti eismo dalyvius po eismo įvykių;
 - ✓ efektyviau valdyti eismo įvykių rizikas.
- Programos tikslai, uždaviniai, priemonės (iki 2030 metų), atsakingos institucijos, lėšų poreikis numatytiems priemonėms finansuoti, taip pat tikslų ir uždavinių įgyvendinimo vertinimo kriterijai ir jų reikšmės pateikiami Programos prieduose. Programos 2030-2050 m. saugaus eismo gerinimo priemonės būtų parenkamos atsižvelgiant į eismo įvykių priežastis.
- Programos įgyvendinimą koordinuotų Susisiekimo ministerija, o Programą įgyvendintų Susisiekimo ministerija (Lietuvos automobilių kelių direkcija, Lietuvos transporto saugos administracija), Vidaus reikalų ministerija (Policijos departamentas, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas,

Informatikos ir ryšių departamentas), Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija.

- Programą įgyvendinančios **institucijos iki kiekvienų metų sausio 25 dienos turėtų pateikti Susisiekimo ministerijai informaciją** apie Programos įgyvendinimo eigą ir rezultatus.
- **Programa būtų finansuojama iš** asignavimų valdytojams pagal valstybės finansines galimybes skirtų bendrųjų valstybės biudžeto asignavimų, savivaldybių biudžetų lėšų, Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų, Europos Sąjungos paramos fondų, programų ir kitų teisėtai gautų lėšų pagal kiekvienos institucijos kompetencijos sritį. Pažymėtina, kad Programos 1 priede **nurodoma, jog bendras lėšų poreikis Programos priemonėms iki 2030 metų finansuoti yra 1,586 mlrd. Eurų.**

5. Derinimas: projektas teiktas išvadoms gauti Vidaus reikalų ministerijai, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, Sveikatos apsaugos ministerijai, Aplinkos ministerijai, Lietuvos transporto saugos administracijai, Lietuvos automobilių kelių direkcijai, Policijos departamentui, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui, Lietuvos savivaldybių asociacijai. Susisiekimo ministerija nurodo, kad atsižvelgta į institucijų pateiktas pastabas ir pasiūlymus.

Projektas svarstytas tarpinstituciniame pasitarime - 2020-01-07 d. Susisiekimo ministerijai pasiūlyta įvertinti pastabas ir pakartotinai teikti svarstyti tarpinstituciniame pasitarime, pristatytas 2020 m. sausio 22 d. Valstybinės eismo saugumo komisijos posėdyje.

Atsižvelgiant į buvusias pastabas, kad Programa siekiama, jog iki 2050 m. būtų nulis žuvusiųjų Lietuvos keliuose, o priemonės numatomos daugiausia iki 2030 metų, Susisiekimo ministerija papildė Programos projektą (9-11 p.) ir įrašė nuostatas dėl numatomų priemonių 2030-2050 metais.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės antrinėje išvadoje teikiamos pastabos.

6. Atitiktis Vyriausybės programai: projektas atitinka Vyriausybės programos 331.6. papunkčio nuostatas („...deramą dėmesį skirsime eismo saugumui užtikrinti... stiprinsime dažniausiai pasitaikančių ir didžiausią grėsmę aplinkiniams keliančių eismo pažeidimų – greičio viršijimo, vairavimo apsvaigus – kontrolę, plačiau diegsime bekontaktes greičio matavimo sistemas...“).

7. Dalykinio vertinimo išvada:

Dėl Programos 1 ir 2 priedų

Siūlytina peržiūrėti ir patikslinti 1 ir 2 prieduose nurodytas asignavimų sumas, nes yra tam tikrų neatitikimų.

1 priede 1.2.1. priemonei „Periodiškai atnaujinti socialinę reklamą apie rizikas, kylančias dėl vairavimo esant neblaiviam ar apsvaigusiam nuo psichiką veikiančių medžiagų“ 2020-2030 m. laikotarpiui numatyta bendra suma **45 tūkst. eurų**, o 2 priede šios priemonės vykdymui 3 metų laikotarpiui (2020-2022 m.) kasmet planuojama skirti **po 127 tūkst. eurų**.

1 priede 5.2.3. priemonei „Organizuoti socialines kampanijas ir vykdyti švietėjišką veiklą siekiant ugdyti sąmoningą ir saugaus eismo kultūrą pripažįstančią visuomenę“ 2020-2030 m. laikotarpiui numatyta bendra suma **5000 tūkst. eurų**, o 2 priede šios priemonės vykdymui 3 metų laikotarpiui (2020-2022 m.) kasmet planuojama skirti **po 3519 tūkst. eurų**.

Siūlytina iš Nutarimo projekto 17 punkto išbraukti Aplinkos ministeriją, nes ji nevykdo Programos priemonių. Atkreiptinas dėmesys, kad Programos priemonės vykdančios ministerijos (SM, SAM, ŠMSM ir VRM) turėtų šias priemones numatyti ministerijų strateginiuose veiklos planuose. Susisiekimo ministerija, kaip Programos koordinatorė, turėtų bendrauti su ministerijomis ir kontroliuoti Programos priemonių įtraukimą ir jų vykdymą.

Siūloma Projektą teikti pakartotinai svarstyti tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėjas

Patarėja

Arvydas Nevas

Nijolė Kundrotienė

Arvydas Nevas, tel. 8 706 63 787, el. p. arvydas.nevas@lr.lt